

השבת של רבי נחמן חברסלב

שיום ההילולה שלו בח"י חשוון

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר זצ"ל

שבת וירא

באלני ממרא ... (יח,א')

וזה (בראשית יח, א'): **וירא אליו ה' וירא אליו ה' - זה בחינת התגלות אלקות, וזה אי האהל כחם היום. וירא אליו ה' - זה בחינת התגלות אלקות, וזה אי אפשר לזכות כי אם על ידי שנכנסין בהיכלי התמורות ומבררין הקדשה משם.** וזה בחינת: **באלני ממרא, ממרא** - לשון תמורה, לשון ויאם המר ימירנו. וזה **באלני** ממרא - בחינת השני אילנות, שהם אילנא דחיי ואילנא דמותא, ששם אחיזת ההיכלי התמורות שרוצים להחליף ולהמיר אותם, לרחק את האדם חס ושלוש מאילנא דחיי אל ההפך, חס ושלוש, ועל ידם דייקא נגלה אליו ה', על ידי שזכה לברר אותם, לברר הטוב מהרע ולהעלות הקדשה משם, עד שזכה להתגלות אלקות בחינת וירא אליו ה'.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה מב, ח): הוא שנתן לו עצה על המילה, זה בחינת (שמות יד): ופרעה הקריב - שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים (מדרש רבה בשלח - פרשה כא), כי מי שחס על חייו האמתיים הנצחיים כל מה שרואה שהסטרא אחרא שהם בחינת היכלי התמורות, מתגברים ומשתטחים ומתפשטים יותר ויותר, כמו כן הוא מתגבר ומתאמץ ומזדרז יותר להתקרב לה' יתברך מחמת שרואה שרוצים, חס ושלוש, לדחותו לגמרי, חס ושלוש. וזה בחינת התרחקות תכלית התקרבות, ירידה תכלית העליה.

וזה בחינת: הוא שנתן לו עצה על המילה, דהיינו למול ערלת לבבו, כי דייקא על ידי בחינת ממרא, בחינת היכלי התמורות, שהתגברו והשתטחו עליו כל כך, על ידי זה דייקא נתייעץ למול את לבבו, בבחינת: ופרעה הקריב:

וזה: **והוא ישב פתח האהל כחם היום.** ישיבה' - לשון עכבה זמן רב, כמו: ותשב בקדש ימים רבים, היינו שזכה לזה שיתגלה אליו ה' על ידי שישב ונתעכב ימים רבים אצל פתח האהל, שהוא פתח הקדשה, אבל כשרוצין לכנס לשם, מתגברין ומתפשטין כנגדו הסטרא אחרא שהם היכלי התמורות מאד, וכל מה שהוא סמוך יותר אל הפתח, מתגברין ומתפשטין כנגדו מאד מאד, עד שיש הרבה שכבר היו אצל הפתח, וחזרו רחמנא לצלן, מחמת שלא ידעו שכבר הם אצל הפתח, או שמתטחין כנגדו מאד מאד עד שקשה לו לשברם, כמבאר מזה בדבריו הקדושים (בלקוטי תנינא בסימן מח), אבל הוא ישב ונתעכב פתח האהל. **כחם היום** - זה בחינת התגברות חמימות היצר הרע, שעל זה נאמר (שיר השירים א', ז): איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים - שאז זמן רע למרעה הצאן, כמו שפירש רש"י שם, כי צהרים בחינת חם היום, זה בחינת חמימות היצר, שאז זמן רע לצאן קדשים שהצדיק רועה אותם הרוצים לגשת אל הקודש, ורבים תרחקו על ידי זה, רחמנא לצלן, כמו שכתוב (שם ב, יז): עד שיפוח היום וכו' כמו שפירש רש"י שם, עיין שם, שהיו ישראל מקרבין לה' יתברך בגדלה וכבוד עד שיפוח היום - שהתגבר חמימות היום וכו', ועל ידי זה נחרב הבית.

אבל מי שאינו רוצה להטעות את עצמו וחושב על תכליתו הנצחי באמת, אינו שב לאחור בשום אופן בעולם יהיה איך שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעכב אצל הפתח ימים רבים כמה שיהיה, ואף על פי שאין מניחין אותו לכנס לתוך הפתח וחס היום לוהט אותו מאד, אף על פי כן אינו מניח את מקומו, ויושב ומתעכב אצל הפתח האהל של הצדיקים והקשרים עד ירחם מן השמים, בבחינת: והוא ישב פתח האהל כחם היום...

וזה: **וירא וירץ לקראתם, וירץ** - זה בחינת זריזות ושמחה, כי זריזות הוא בחינת שמחה, כמובן בהתורה "אריכת אפיים" (בסימן קנ"ה בלקוטי א'), וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: מצוה לרוץ לבית הכנסת ולדבר מצוה, כמו שכתוב: שמחתי באמרים לי בית ה' נלך. כי מי שמסתכל על תכליתו באמת, בוודאי כשמגיע לילך לבית הכנסת או לדבר מצוה, הוא רץ בשמחה גדולה ובזריזות גדול, כי רק זה הוא חיותו ותקוותו לנצח, וחוף

מזה הכל הבל הבלים, כי לא ישאר כלום משום דבר, לא מעשירות ולא מצער העניות והדלות, ולא משום דבר תאוה וכבוד וקנאה ושנאה וקפידא, כמו שכתוב: כי לא במותו יקח הכל וכו' וכו'. וכתוב: גם אהבתם גם קנאתם גם שנאתם כבר אבדה. ולא ישאר רק מה שיחטף בכל פעם איזה טוב לילך לבית הכנסת ולבית המדרש, ולעשות איזה מצוה. ועל כן בוודאי מחיב כל אחד לרוץ בזריזות ושמחה גדולה לדבר מצוה, וכל מה שיודע שרחוק יותר מה' יתברך, הוא מחיב לשמח יותר ויותר בעשיית המצוה, מחמת שהוא גם הוא שרחוק כל כך זוכה גם כן לעשות מצוה. וזהו בחינת **וירא** - פירש רש"י: והבין, שהבין היטב והסתכל על התכלית באמת, ועל ידי זה: **וירץ לקראתם** - זה בחינת שמחת המצוה, שעל ידי זה עיקר עליית הקדשה מן הקליפות...

וזהו: **וישתחו ארצה** - זה בחינת בטול וכלליות באור האין סוף, כי כל ההשתחוואת הם בחינת בטול, שנופל לארץ ומשתחוה ופושט ידיו ורגליו בבטול כל ההרגשות מחמת גודל אור הצח שנגלה אליו, היינו שעל ידי השמחה שהוא בחינת **וירץ לקראתם**, על ידי זה זכה לבחינת השגת אורות הצנחנות, ששם בחינת ההשתחויה.

וזהו: **ויאמר א-דני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך** - שבקש מה' יתברך שלא יעבר ממנו, היינו שלא יעבר ההתגלות הזאת עד שישאר אצלו ממנו רשימה טובה, שצריכין להשתדל מאד שלא יעבר ממנו ההתגלות מהרה עד שישאר לו רשימה טובה שיוכל להחיות את עצמו תמיד. וזה שביקש אברהם מה' יתברך שנתגלה אליו אז: **אל נא תעבר מעל עבדך**. וזה: **לקח נא מעט מים** - זה רמז על המשכת השפע, שביקש שלא יעבר ממנו ההתגלות עד שימשיך משם שפע (לקוטי הלכות - הלכות אישות ד' - י"ט):

והאלקים נסה את אברהם.. (כב,א')
כי עיקר התגלות האמת הוא גלגול ידיעת אמתו בעולם, כי הוא יתברך עצם האמת, כמו שכתוב: "ואמת ה' לעולם", וכתוב: "וה' אלקים אמת וכו'". וכל אחד כפי רחוקו מהאמת כמו כן הוא רחוק מה' יתברך, וכן להפך כל מה שקרוב יותר אל האמת, כמו כן הוא קרוב יותר אל ה' יתברך, אבל אמתת האמת אי אפשר להשיג כי אם על ידי הבחירה בנסיונות רבים ועצומים, כמו שמצינו בכל הצדיקים הגדולים שלא זכו להשיג האמת כי אם על ידי נסיונות רבים. והראשון היה אברהם אבינו שהיה לו נסיונות עצומים מאד נגד כל העולם, שהיו מלאים שקר ואמרו שאצלם האמת, עד שאמרו על אברהם שהוא מין וכופר והשליכוהו לכבשן האש ורדפו אותו מאד. והוא עמד בכל הנסיונות ועל ידי זה גילה האמת בעולם, והודיע שיש אלקים אמת שליט ומושל ומשגיח וכו'. וכן כל הצדיקים שאחריו. ועיקר התגלות האמת בשלמות יהיה על ידי משיח צדקנו שיבוא בסוף באחרית הימים האלה שכבר נתרבה העולם מאד, ועיקר הרבוי הוא בהדעות שיש שנוי דעות הרבה, שזה עיקר הרבוי בחינת רבתי - בדעות. ומשיח בעצם צדקתו יזכה להשיג האמת לאמתו ולגלות האמת בעולם. ואז תהיה גאולה שלמה ואז יהיה נשלם כוונת הבריאה בתכלית השלמות, כי זה עיקר כוונת הבריאה שתצא הבריאה מכח אל הפועל שאז התחיל הרבוי שממנו אחיזת השקר ויתרבה העולם ברבוי אחר רבוי מאד, עד שיתרבה העולם מאד, שעל ידי זה מתגבר השקר ביותר. ועל כן באמת הוה מה דהוה כל החרבנות והקלקולים וכו', רק הצדיקים שבכל דור שזוכין לאמת מקיימין העולם בכל דור ודור, עד שבסוף כשיתרבו הדעות מאד מאד, כי זה עיקר הרבוי, ויתגבר השקר מאד, אז דייקא יזכה הגואל צדק לברר האמת על ידי עצם גיעתו, ואז דייקא יתגדל ויתקדש שמו ויתברך על ידי שיתגלה האמת לאמתו מתוך הרבוי דייקא (לקוטי הלכות - הלכות ריבית ה' - י"ח):

אפילו שיש לך רבי כפרו...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קלימ א', סז)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שיחות

(מ' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... אשרינו, אשרינו, אני נסעתי לירושלים, הייתי בטבריה, רבי ישראל (קרדונר) נפטר ונשארתי לבד, אחד בעיר, וצחקתי מכולם, אני רקדתי בביתי, ותמיד היה בביתי כמו חתונה, שמחה, ניגונים וריקודים אפילו בחול, וזה היה פלא, דבר פלא מרבנו [שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע] כן! וגם כן כל מה שעשיתי היה קידוש השם, נסעתי לירושלים, אז כל העיר טבריה, זה לא ירושלים, טבריה עיר קטנה, כולם יודעים, ישראל בער לא שמעו, לא שמענו את הזמירות של שבת, כנראה הוא הלך לירושלים, וכשבאתי, "הו, ישראל בער הוא הלך לירושלים, הוא הביא ניגונים חדשים, וכן עוד ועוד, הבאתי לטבריה את ברוך, והיה כל העיר, "ישראל בער הביא לטבריה אורח, והם נתפאלו, איך האישה, אין לה חתיכת לחם, ואני הלכתי לירושלים והבאתי במקום כסף אורח, והייתי בשמחה...

... הייתי בפורים, בפורים הם כולם ביחד, הם מתנגדים, ומצחקים עלי בפרט בפורים, זמן צחוק, אני הייתי שמה ורציתי לשתות, אבל כבר נגמר היין, לא היה, אז אמרתי להם: "אין יין? קחו כסף!". פורים היה ביום חמישי, וביום שישי צריכים לקנות לשבת, והיה לי חצי לירה בכיס בשביל שבת, אז הוצאתי החצי לירה ונתתי להם "תביאו יין!".

... הם לא קנו יין, הם ידעו שאני עני, ובבוקר נתנו לי בחזרה את החצי לירה שלי, אתה זוכר? היה לי נייר חצי לירה, לא נתנו לי (יין) אבל הייתי כבר שיכור. הם חושבים שהוא לא יודע מה הוא מדבר, מה הוא עושה, אז בבוקר החזירו לי: קח את החצי לירה, אתה זוכר שנתת לי חצי לירה ליין? היו מתלוצצים, אבל כמו שאומר רבנו הקדוש: "העניין שלי היא בביוון, אבל בכבוד גדול". הם התלוצצו, אבל זה כבוד גדול, הם ראו שאני לוקח חצי לירה שהוצאתי על שבת ונותן על יין בשביל פורים, זה היה להם פלא... מי עושה דבר כזה? איש עני שיש לו חצי לירה, כל הכיס שלו חצי לירה בשביל שבת, והוא נותן את זה ליין...

... יש כבר הרבה שנים, ואני זוכר את זה כמו כשיו, איך שהוצאתי מהכיס החצי לירה ונתתי להם בלב שלם, "לכו תביאו יין!".

... רבנו של עולם, השם ירחם עלינו, הבעל דבר רוצה להפיל אותנו תמיד, ולהשכיח הכל, מי אתה? מה אתה? מה אתה מדבר? אז הוא רוצה שלא יישאר בעולם דיבורים כאלו, אצל הבעל דבר זה סם המוות, אבל ברוך השם, "גמרת ואגמור" ... וגם כן אני היה לי צער, בשביל מה נסעתי לאמריקה? לא כלום, לא דולרים ולא דפוס ולא כלום... אבל הפתק בא לרב פיינשטיין ונתן המלצה וזה עניין גדול, זה "גמרת ואגמור", הם אומרים מה שאומרים, אבל לא כל כך ברעש ובתקיפות, בחלישות, איך אפשר? הרב פיינשטיין! לולא זה לא היה לנו קיום, הם עמדו עלינו בכל מיני תחבולות, להשמיד אותנו, למחוק אותנו, מה זה פתק? מה זה? על-לכפנים הוא צועק, אבל מי שומע לו? הרב פיינשטיין...

סיפור

(ספר ימי מוהר"י [רבי נתן] - סימן מט)

... בעת שנסע [רבינו הקדוש] מכפר הנ"ל שלן שם לאומין, דבר עמי הרבה מהתורה של הסתלקות הצדיק (לקוטי תנינא ס"ז), שנאמר בשבת בראשית העבר על הפסוק 'בראשית .. לעיני כל ישראל כ"ל' (סימן ל"ט), ואמר אז החיבור של 'רחל מבכה על בניה' וכו' לעניין ההעלמה שנתעלם הצדיק שהוא הפאר והיפי והחן של כל העולם וכו', כנדפס בסוף התורה הנ"ל עיין שם; ועוד דבר עמי מגדלת הרב הגאון החסיד מברדיטשוב זכר צדיק לברכה שנסתלק בסמוך כ"ל, ואחר כך סמוך לכניסתו לאומין, ספר מעשה מהבעל שם טוב זכרוננו לברכה שבא לאיזה עיר שהיו שם נשמות משלוש מאות שנה שהיו צריכים תקון וכו' כמבואר מעשה זאת במקום אחר (חיי מוהר"ן ק"ד); וכל עת הנסיעה הזאת שנסע ביום רביעי בכניסתו לאומין, היה יושב כמו טרוד ומאים, וכל זה הבינו אחר כך למפרע, כי אחר כך סמוך להסתלקותו בחל המועד סכות, הזכיר אותו המעשה שספר בכניסתו לאומין כו' כאשר יבאר לקמן כו', ואז הבנתי למפרע שבכל עת כניסתו לאומין היה כמו טרוד בעניין הסתלקותו ותקוני הנשמות הרבה מאד שהיה צריך לתקן שם וכו', ויתר מזה אין אתנו יודע עד מה, כי גבהו שמים מארץ כן גבהו מחשבותיו ומחשבותינו וכו'.

מכתב

ב"ה, ח' אלול תשכ"ג.

(ספר אבי הנחל א' - מכתב עב)

למחמד עיני ולבי, המתניח אל הצדיק האמת ותלמידיו בחבה בהערצה ובאהבה עצומה בלי קץ וסוף, ומתאמץ בכל כחו ובכל יכולתו להרבות לפרסם ולהודיע בכל העולמות את שם הצדיק האמת שעל-ידו תבוא הגאולה, לנו ולכל ישראל ולכל העולם כלו. כתיבה וחתימה טובה לחיים טובים ארכים ולשלום אין קץ.

צריך לזכור תמיד היטב גודל מעלת אצילות נפשו העדינה וגבוהה מאד בשרשה העליון, ואלפי אלפים רבי רבבות של עולמות בלי שיעור תלויים בה, וצריך להתעורר ברחמים רבים לרחם עליה לקשטה ולייפותה ולצחצה בצחצחות העליונות הנוראות מאד של הצדיק, להצילה מפח יוקשים של העושה והיכלי התמורות שמחליפים ומקלקלים מאד ואורבים עליו, שרוצים לגזל ולעשוק הטוב של נפשו. ולהתנהג בנימוס המלוכה דקדשה של בן המלך האמת שנחלף, שהוא המלך על כל ישראל לדור דור. כבר הגיעו ימי אלול הקדושים, ימי הרחמים והסליחות, וצריך עתה לחזר ולהתחיל מחדש להתגעגע ולכסוף ברצונות חזקים לשאר קבוע בראש השנה הקדוש בתוך הקבוץ הקדוש של הצדיק האמת, ולא יפריד עצמו מהם כל ימי חייו. כי כל זמן שהוא בתוך כלל הקבוץ שמקבץ הרועה האמתי, יש לו תקנה לעולם, אפילו אם יעבר מה שיעבר, חס ושלום.

כשאדם רוצה להתקרב לה' יתברך ולשוב בתשובה, צריך שיעברו עליו אלפים ורבבות ירדות בלי שיעור, וצריך שיהיה גבור חזק לחזק לבבו בכל פעם לבלי להניח את מקומו משום ירידה שבעולם, יהיה איך שיהיה. וזהו העיקר והיסוד שהכל תלוי בו, לבלי ליפול בדעתו לעולם, אף אם יעבר עליו מה, ולחזק את עצמו תמיד אף אם הוא כמו שהוא, להאמין באמונה שלמה שאין שום ירידה בעולם, כי בכל מקום יכולים למצא את ה' יתברך, ואפילו כשנופל לשאול תחתיות רחמנא ליצלן, אף-על-פי כן צריך לחזק את עצמו תמיד ולבלי לייאש את עצמו לעולם, כי גם שם ה' יתברך נמצא, בבחינת "ואציעה שאול הנד".

היצר הרע אורב על נפש האדם תמיד לטמא מחו בעוונות ופשעים ופגמים גדולים, וצריך רחמים רבים והתגברות גדול למלט נפשו מיד שאול, עד שתשוב נפשו למקומה ולמונחתה.

עיקר הרחמנות שצריכים לרחם על ישראל הוא להכניס בהם אור הצדיק ולהוציאם על-ידי זה מעוונות ולקרנם לה' יתברך. המתפלל תמיד לשלמו והצלחתו, ומאחל לו ולביתו שנה טובה ומתוקה, שנת גאולה וישועה.

ישראל דב אודסר

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - שבת, אות כא)

... שבת הוא שמא דקדשא-בריך-הוא, והוא בחינת אור העיניים המאירין לבית-המקדש ולכל העולם כלו. על-כן, על-ידי שמירת שבת, זוכה שיפתחו עיניו ויסתכל על עצמו איך שהוא אורח בכל המדות, ולשוב בתשובה על כל הפגמים שפגם בכל המדות, ולהסתכל בגדלת הבורא יתברך ולהסתכל בכל העולם. וזוכה להתקרב אל נקדת האמת, שהם הצדיקים ויראים וכשרים האמתיים, ונפתח מחו ודעתו, ונחשב כאילו עוסק בבנין בית-המקדש ותקונו. גם על ידי שבת נצולין דירות ישראל משרפות, רחמנא לצלן (לקוטי מוהר"ן א', סימן סז).

... וזכנו לקבל שבתות מתוך רב שמחה, וזוכה לענג את השבת בכל עז, ולשמח בכל שבת ושבת בשמחה גדולה באמת. ותעורנו ברחמך שזוכה להמשיך עלינו על-ידי קדשת שבת קדש, את קדשת המוחין של הראש-בית שהוא שבת דכולהו יומא. ועל-ידי-זה זוכה לשוב אליך באמת, ולהכלל בשמך הגדול המשתף בשמנו, ולתקן כל הפגמים שפגמנו בשמך הגדול ... (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה לג):

מערכת 054-8484486 / 054-8429006
מכתבים ת.ד. 344 כוכב יעקב 90622
תרומות בבנק הדואר מס' 89-2255-7
שידוכים 02-5824048 (13:00-15:00)
אימייל Shabat.Breslev@gmail.com
ארכיון העלוניים www.nanach.org/parsha

